



BELÜGYMINISZTERIUM

KÖZFOGLALKOZTATÁSI ÉS VÍZÜGYI HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

A KÖZFOGLALKOZTATÁSI PROGRAMOK ÉVES ELLENŐRZÉSI TERVE

a Belügyminisztérium, mint a közfoglalkoztatási feladatok szakmai irányítója által a 2021.
évre meghatározott hatósági ellenőrzésekhez

Budapest, 2020. november 02.

Magyarország Kormánya a Nemzeti Reform Programban alapvetésként fogalmazta meg, hogy a munkának értékteremtő ereje van, ezért a magyar gazdaságpolitika középpontjába a munkát állította. A Kormányprogramban kiemelt célként került megfogalmazásra a teljes foglalkoztatás megteremtése, így azok számára, akik nem találnak az elsődleges munkaerőpiacon munkát, a szociális ellátás helyett a közfoglalkoztatás keretei között kell munkalehetőséget biztosítani. A közfoglalkoztatás így az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezkedni nem tudó álláskeresők részére jelent közvetlen állami munkahely-teremtési eszközt.

A közfoglalkoztatás bekapcsolta a legális munka világába a hátrányos helyzetű és a szegregált vidéki térségeket és kistélepüléseket is, amelyek ezzel esélyt kaptak a hátrányos helyzetük csökkentésére, a felzárkózásra. A közfoglalkoztatás célja emellett az inaktív rétegek munka világába történő visszaintegrálása, és ehhez, valamint a munkavállaláshoz szükséges szakmai és humán kompetenciák megszerzésének elősegítése.

A közfoglalkoztatás ugyanakkor átmeneti foglalkoztatási forma, ami nem lehet gátja a versenypiaci munkavállalásnak.

A közfoglalkoztatási feladat végrehajtásához biztosított költségvetési forrás felhasználását törvények, kormány- és ágazati miniszteri rendeletek foglalják jogi keretbe, a megvalósítás és végrehajtás részletes eljárási szabályainak kialakítására e keret figyelembe vételével kerülhetett sor. A megvalósítás során folyamatosan szükséges ellenőrizni egyfelől a jogi keretek, másrészt a végrehajtási szabályok betartását.

Figyelemmel a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény, a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet szabályaira a Belügyminisztérium, mint a közfoglalkoztatási feladat szakmai irányítója az alábbiakban határozza meg a közfoglalkoztatásra vonatkozó 2021. évi országos hatósági ellenőrzési tervet.

A közfoglalkoztatás végrehajtását szabályzó jogszabályok és eljárásrendek

Törvények:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 11.)
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény
- A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény

- A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény
- A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
- A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény
- A szociális hozzájárulási adóról szóló 2019. évi LII. törvény
- A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
- Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Ötv.)

Korm. rendeletek:

- Az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet
- A közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet
- A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló 39/2010. (II. 26.) Korm. rendelet
- A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 67/2008. (III. 29.) Korm. rendelet
- A közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet
- A kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet
- A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet
- A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Korm. rendelet
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V.22.) Korm. rendelet
- Az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalok általánostól eltérő illetékességi területéről szóló 67/2015. (III. 30.) Korm. rendelet
- Az állami foglalkoztatási szerv hatáskörében kiszabható bírságról szóló 29/2018. (VII.25.) Korm. rendelet

Kormányhatározatok

- Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentéséről szóló 1743/2018. (XII.20.) Korm. határozat
- A Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési program kidolgozásáról szóló 1206/2019. (IV.18.) Korm. határozat
- A Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programcsomagról szóló 1403/2019. (VII.5.) Korm. határozat
- A „Felzárkózó települések” és gazdaságélénkítő program folytatása érdekében teendő további intézkedésekről szóló 1186/2020. (IV.28.) Korm. határozat

Eljárásrendek

- Eljárásrend a járási startmunka mintaprogramok támogatásáról (BM/2018/02-01/E)
- Eljárásrend az országos közfoglalkoztatási programok támogatásáról (BM 5475-2/2018.)
- Eljárásrend az országos közfoglalkoztatási mintaprogramok támogatásáról (BM 5473-2/2018.)
- Eljárásrend a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatásáról (BM/2018/04-02/E)
- Eljárásrend a közfoglalkoztatási programok munkaerő-piaci hatósági ellenőrzéséről (BM/2020/07-01/E)
- Eljárásrend a Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programjának támogatásáról (BM/16845-1/2019.)

Az ellenőrzés célja

A közfoglalkoztatási programok keretében megítélt pénzügyi támogatások felhasználásának kontrollja a szabályszerűség és a hatékonyság tekintetében, továbbá annak vizsgálata, hogy az alkalmazott gyakorlat mennyiben felel meg a jogszabályi előírásoknak és a minőségi elvárásoknak.

Az ellenőrzés tárgya

A közfoglalkoztatás eszközrendszerének kontrollja, amely kiemelten irányul a beérkezett előzetes tervekre, kérelmekre és az ezek alapján megkötött hatósági szerződésekre, valamint a szerződésekben és azok mellékleteiben vállalt/előírt kötelezettségek betartására, teljesítésére. Kiemelt figyelmet kell fordítani a **járásai mintaprogramok** mellett a **felzárkózó és a gazdaságélénkítéssel** segített települések **közfoglalkoztatási programjaira**, valamint az alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése című, **GINOP6.1.1.-15** kiemelt projekt keretében megvalósuló **közfoglalkoztatás teljesülésére** egyaránt.

Az ellenőrzés időszaka

Az ellenőrzés általános időszaka a **2020. január 1. és az ellenőrzés napja közötti időszak**, ugyanakkor a hatósági szerződésben előírt/vállalt kötelezettségek vonatkozásában és a pénzügyi **elévülési időn belül** ez az időszak korlátlanul **kiterjeszhető és kiterjesztendő**.

Az ellenőrzés tervezése, ütemezése

Az ellenőrzés **tervezése előtt** szükséges az egyes támogatástípusok és egyedi döntés alapján indított programok vonatkozásában számba venni a településen nyilvántartott és a közülük foglalkoztatni tervezett állás keresők létszámát, összetételét, felmérni a végrehajtás erősségeit, nehézségeit, veszélyeit és valamennyi szempontot együttesen figyelembe vevő **kockázatelemzést** készíteni. A kockázatelemzés alapján szükséges az éves ellenőrzési tervet és annak megvalósítására a havi szintű ütemezést megtervezni, amelyek teljesülését járási és megyei szinten folyamatosan kontrollálni kell.

Az ellenőrzés időpontjának emellett **igazodnia kell a támogatások időbeli ütemezéséhez** is, ezért az ütemterv kialakítása során erre tekintettel kell megtervezni az ellenőrzéseket.

A fentiek figyelembe vételével a program **végrehajtási időszaka alatt folyamatosan** kell tervezni és megtartani a

- **hosszabb** időtartamú programok (beleértve a képzési program keretében indult közfoglalkoztatási programokat is),
- az **országos** közfoglalkoztatási mintaprogramok ellenőrzését.

A tervezés emellett **nem hagyhatja figyelmen kívül** az egyes **programtípusok sajátosságait** sem, ezért szükséges az ellenőrzések fő időszakát **a program félidejére** koncentrálni:

- a **járási** és az egyéb közfoglalkoztatási **mintaprogramoknál**, különös figyelemmel az **előleg elszámolási határidőre**,
- az **egyedi döntés alapján** indított termelőkapacitás fejlesztést elősegítő, valamint a **felzárkózó, illetve a gazdaságélénkítő** programmal segítő települések által indított **közfoglalkoztatási programok** esetében.

Emellett szükséges egyéb programjellemzőt is figyelembe venni a tervezés során (pl. a mezőgazdasági programoknál a betakarítási, **betárolási, értékesítési** időszakok, a mezőgazdasági és helyi sajátosság programelemeknél a **bevételek keletkezése és felhasználása**), így ezen programok esetében a **záró beszámoló ellenőrzése** is kiemelt feladat kell legyen.

Az ellenőrzés módszere

- helyszíni ellenőrzés,
- adat és információgyűjtés,
- iratellenőrzés.

Az ellenőrzés szempontjai

Az ellenőrzés a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet, a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet szabályainak helyes alkalmazására, továbbá Magyarország egyes területei közötti gazdasági egyenlőtlenség csökkentése érdekében szükséges fejlesztési programsomagról szóló 1403/2019. (VII. 5.) Korm. határozat végrehajtása érdekében indított közfoglalkoztatási programok lebonyolítására irányul. Ennek keretében a vizsgálat részei:

- támogatás nyújtására irányuló kérelem megalapozottságának és a kérelemben foglalt adatok valóságának ellenőrzése,
- a közfoglalkoztatási programok működtetése, ezen belül kiemelten:
 - a hatósági szerződéskötés szabályszerűsége,
 - a közfoglalkoztatásra történő közvetítések gyakorlata,
 - a kiemelt béres közfoglalkoztatottak munkaköréhez szükséges, a jogszabály által előírt képzettségi és végzettségi kontrollja,
 - az eszközbeszerzések elszámolása, nyilvántartása,

- a közfoglalkoztatási program keretében beszerzett nagy értékű eszközök és a közfoglalkoztatásban megvalósított termelői kapacitások fenntartásának és működtetésének ellenőrzése a fenntartási kötelezettség teljes ideje alatt,
 - a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó adminisztrációs feladatok szabályszerű elvégzésének a közfoglalkoztatótól történő számonkérése,
 - a vállalt kötelezettségek teljesítése, különösen a munkaviszony keretében vállalt továbbfoglalkoztatási kötelezettség vonatkozásában,
 - a termelt mennyiségek nyilvántartása és felhasználásuk/értékesítésük szabályozottsága, jogszabályi megfelelése,
 - a keletkezett bevétel felhasználása,
 - a program záróbeszámolójának értékelhetősége, valóságtartalma,
- a hatósági szerződés és/vagy az általános szerződési feltételek megsértése miatti szankciók alkalmazásának gyakorlata,
 - az illetékes járási (fővárosi kerületi) hivatal és/vagy kormányhivatal által lefolytatott ellenőrzés alapján a szükségessé váló hatósági intézkedések (kizárás, támogatás részbeni, vagy teljes összegű visszakövetelése, büntető eljárás kezdeményezése) megtétele és ezek nyomon követése.

Visszacsatolás rendszere

Az ellenőrzések befejezését követően szükséges a döntéshozók (járási és megyei) számára a megfelelő visszajelzés, legyen az akár pozitív megállapítást tartalmazó, akár intézkedést igénylő. Ennek formája ellenőri jelentés, vagy összefoglaló értékelés lehet.

Az intézkedési javaslat döntéshozói jóváhagyása esetén szükséges az első fokon eljáró szervezeti egységtől a megtett intézkedésekről szóló visszajelzés és annak nyomon követése is.

Az ellenőrzések havi tervezéséről és tényleges megvalósulásukról a szakmai felügyeletet gyakorló Belügyminisztérium számára a mindenkor hatályos „A közfoglalkoztatási programok hatósági ellenőrzéséről” szóló eljárásrend szabályai szerint szükséges számot adni.

Az éves ellenőrzések megvalósulásáról a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 29. §. (3) bekezdése alapján összegző jelentés készítése és a szakmai irányító részére történő megküldése szükséges, területi és támogatástípusonkénti, valamint ellenőrzési forma szerinti bontásban az ellenőrzési időszak lezárását követő 30. napig.